

Î N C H E I E R E

30 octombrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardrai
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Mutaf,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lidia Mutaf
împotriva Întovărășirii Pomicule „Agricultorul-Prim”, Irina Medvedeva privind
repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2018 Lidia Mutaf a depus cerere de chemare în judecată împotriva
ÎP „Agricultorul-Prim” privind încasarea prejudiciului material și moral.

Ulterior, la 26 decembrie 2018 Lidia Mutaf, prin cerere a solicitat atragerea în
proces în calitate de copârît a președintelui ÎP „Agricultorul-Prim”, Medvedeva
Irina.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în anul 1996 a devenit membru al
Întovărășirii Pomicole „Agricultorul-Prim” din s. Onițcani, r- nul Criuleni, primind o
cotă de pământ de 6 ari, care l-a privatizat în 2007.

Timpe de 21 ani, pînă în a.2017 nu a avut cazuri să i se strice poarta ori gardul din
jurul lotului, nici roada nu i se fura. În anul 2017, după ce a fost aleasă în calitate de
președinte al întovărășirii dna Medvedeva Irina, aceasta se întîmplă permanent.

Astfel, menționează că în luna mai a.2017 venind la lotul din s.Onițcani a găsit
stîlpul din beton de la poartă rupt și poarta răsturnată. Copacul de cireș era distrus și
cules, fiindu-i furat atunci nu mai puțin de 70 kg de cireșe, prejudiciul estimat în sumă
de 700 de lei. După cazul cu furtul cireșilor cînd venea la lot să-și culeagă alte fructe
ori legume, de fiecare dată găsea gardul din plasă metalică tăiat, iar fructele și
legumele culese. Au fost culese piersici, mere, roșii, căpșuni, agriș.

A menționat că în luna octombrie 2017, i s-a mai furat și poama, aproximativ 70
kg, în sumă de 700 de lei. În anul 2018 gardul i-a fost deteriorat de trei ori, pe o
lungime de trei metri, cauzându-i un prejudiciu în sumă de 300 de lei.

A susținut că în rezultatul furturilor comise și nenumăratelor deteriorări a

gardului i s-a cauzat atît un prejudiciu moral, cît și un prejudiciu material în mărime de 1650 de lei constituit din: 400 de lei pentru cireșe, 700 de lei pentru poamă, 250 de lei pentru agriș, 300 de lei pentru gard.

A solicitat reclamanta încasarea din contul Irinei Medvedeva paguba materială în sumă de 1650 de lei și paguba morală în sumă de 1650 de lei deoarece Întovărășirea Pomiculă nu are cont bancar și respectiv mijloace bănești.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Lidia Mutaf împotriva Întovărășirii Pomicule „Agricultorul-Prim”, Medvedeva Irina privind repararea prejudiciului material și moral.

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de către Lidia Mutaf și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătorei Criuleni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Colegiul civil a apreciat ca fiind întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii pretenției apelantei cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 1650 de lei. Or, Lidia Mutaf în susținerea pretenției date nu a prezentat nici o probă în sensul prevăzut de art. 121 Cod de procedură civilă, care ar demonstra că anume din vina Irinei Medvedeva au fost sustrate fructele și legumele din grădina apelantei.

Mai mult, apelanta nu a prezentat probe concludente și suficiente ce ar justifica întinderea prejudiciului material invocat în acțiunea civilă, or în lipsa acestora instanța nu poate aprecia justetea și rezonabilitatea sumei indicate cu titlu de prejudiciu material cauzat de Medvedeva Irina.

Corespunzător, argumentul apelantei precum că hotărârea primei instanței este neîntemeiată din motiv că nu ea trebuie să prezinte probe în privința fapteișilor, Colegiul l-a apreciat critic, or aceasta contravine prevederilor art. 118 CPC.

A stabilit că, înscrisurile prezentate de Lidia Mutaf vizavi de plângerile depuse la IP Criuleni, nu confirmă cine se face vinovat de prejudiciul cauzat apelantei, nici care este mărimea prejudiciului material suportat, prin urmare nu pot fi reținute în calitate de probă la caz.

Colegiul civil a constatat ca fiind justă soluția instanței de fond și în partea respingerii cerinței apelantei Lidia Mutaf privind încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1650 de lei, or instanța de fond just a concluzionat asupra netemeinicii cerinței respective și întemeiat a respins-o.

În consecință, având în vedere că argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea cauzei, la declararea cererii de apel nu au fost indicate și nici prezentate, sub aspectul prevederilor legale sus menționate, reieșind din specificul acțiunii, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea lui Lidia Mutaf împotriva ÎP „Agricultor-Prim” și Medvedeva Irina cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

La 01 august 2019 Lidia Mutaf a declarat recurs prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii..

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1), (2), lit.c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare și a indicat motivele de fapt și de drept expuse în procesul examinării cauzei.

A menționat că odată ce a fost creată Întovărășirea Pomicolă și a fost ales președinte al Întovărășirii, acesta urmează să asigure paza a tot ce crește pe teritoriul Întovărășirii, or anume pentru aceasta președintele primește de la membrii întovărășirii câte 450 lei anual, iar în total pe an aproximativ 50 000 de lei. Această sumă fiind prevăzută în primul rând pentru salariul președintelui și a paznicului.

A susținut că atât instanța de fond cât și instanța de apel nu i-au comunicat care probe anume trebuie să prezinte iar pentru a constata cine este vinovat de furturi este în obligația poliției.

A indicat că nu ține de obligația ei să identifice făptuitorii și să-i atragă la răspundere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 28 iunie 2019 (f.d.127). Astfel, recursul declarat la 01 august 2019 de către Lidia Mutaf, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Lidia Mutaf, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lidia Mutaf, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Lidia Mutaf.

În conformitate cu art.art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Lidia Mutaf.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh